

הירדן והגליל] היו כשרות להביא מהם עומר ושתי הלחם, (7) אלא שמכאן – מהמקומות האלו שנשנו – היו מביאים אותם, לפי שמצוה להביא מן המובחר.

גמרא:

שנינו במשנה: חוץ מן העומר ושתי הלחם שאינן באין אלא מן החדש ומן הארץ:

מתניתין – דמשמע ממנה שעומר ושתי הלחם "אינם באים אלא מן החדש", ואפילו אם הביא מן הישן פסולים הם – (8) היא דלא כי האי תנא, הסובר שהם כשרים אפילו מן הישן –

דתנא: עומר הבא מן הישן הרי הוא כשר,

וכולן [כל המנחות כולן] אינן באין אלא מן המובחר, כלומר, אף שהם באים מן הישן, שאינו מובחר כמו החדש, מכל מקום, יביאו ממין מובחר. (4)

ואיזהו מובחר שלהם?

הבא מ"מכמים" ו"זינתא" [שמות מקומות הם] אלפא [ראשון הוא ומובחר במעלה כאלפ"א שהוא בלשון יווני אות האל"ף הראשונה לאותיות] (5) לפולת.

שנייה לחן: "בופריים" (6) בבקעה. כלומר, שני מקומות יש, שנקראו כל אחד מהם "כפר", והכפר שיושב בבקעה תבואתו היא המובחרת לסולת.

כל הארצות שבארץ ישראל [יהודה ועבר

אין באין אלא מן המובחר" קאי לשיטת רש"י על עומר ושתי הלחם, ודלא כהרמב"ם; וכוונתו, שאם כי לשון "וכולן" משמע בהדיא דזה קאי על כל המנחות, מכל מקום אם זה קאי על כולן, למה פירש רש"י את המשך המשנה על עומר ושתי הלחם בלבד, והרי המשך המשנה באה לפרש את הפיסקא "וכולן אינן באין..." ; ומכל מקום בפנים נתבאר לפי פשוטן.]

ואף ששנינו לעיל סד ב, שהעומר בא מן הקרוב לירושלים, הנה ראה רש"י בסנהדרין יא ב ד"ה על שתיים, שמבואר בדבריו ד"מן הקרוב לירושלים" היינו מיהודה, ראה שם; וראה בהערות לעיל סד ב בגמרא שעל המשנה שם.

ובפירושו המיוחס לרש"י כתב "יהודה ועבר הירדן והגליל", ולפרש לשון "ארצות" הוא בא; ועל מה שהכליל את עבר הירדן, ראה מה שציין רבי עקיבא איגר.

8. ביארו התוספות את דיוק הגמרא מן המשנה שהם פסולים: ד"אינן באין" לאו לכתחילה

4. א. כך יש ללמוד לפרש מלשון הרמב"ם באיסורי מזבח [ו טו]: כל המנחות והנסכים כשרים מהארץ ומחוצה לארץ מן החדש ומן הישן, ובלבד שיביאו מן המובחר, חוץ מן העומר ושתי הלחם, שאינן באין אלא מן החדש ומארץ ישראל.

ב. כתבו התוספות: וכולן אין באין אלא מן המובחר, שנאמר "וכל מבחר נדריכם".

ג. ראה מה שכתב ב"שפת אמת" על הלשון "אין באין אלא מן המובחר".

5. על פי רש"י מכתב יד; ולפי פירוש שני ברש"י שלפנינו, הוא לשון "מיוחד".

6. נכתב על פי גירסת רש"י בכתב יד, ופירושו.

7. נתבאר על פי רש"י, שפירש, דעל ארצות שבארץ ישראל המשנה מדברת, ואם כן עוסקת המשנה בעומר ושתי הלחם שאינן באין אלא מן הארץ; [וב"ק"ן אורה" הבין מזה, דגם "וכולן